

مرز شناسی جهاد و ترور از دیدگاه قرآن و حدیث

مؤلف :

زینب عظیمی فشی

انتشارات ارسطو
(چاپ و نشر ایران)
۱۳۹۹

تحمیدیه

حمد و ستایش خدای را که توفیق علم
آموزی را رفیق راهم ساخت. او که هر چه
دارم به عنایتش برایم فراهم شده و سپاس
از آن وجود نورانی و بزرگوار که واسطه
رسیدن انوار ایمان به قلبم شده همان پیامبر
اعظم (صلی الله علیه و آله) و خاندان پاکش
که بدون وجود آنها جز گمراهی چیزی
عاید نمی شد.

تقدیم به

تقدیم به آقا و صاحب عصر و زمانم،
همان آقایی که لطف بزرگ سرباز بودنش
را به من عطا کرد.

و به خانواده مهربان و پر عطوفتم که
با سایه سر بودن پدر و مادر عزیزم مرا در
رسیدن به هدف والا کمک کردند.

تقدیر و تشکر

منت خدای را که توفیق آشکار و نهانش
یاری کرد تا این خدمت ناچیز سامان یافت .

اثر حاضر که به لطف خداوند بزرگ
ارائه دادم نتیجه همکاری صمیمانه استاد
ارجمند حجت الاسلام و المسلمین علیرضا
جعفرزاده کوچکی می باشد که با سعه صدر
و نهایت دقت مرا در تهیه و تنظیم این کتاب
یاری نمودند.

فهرست مطالب

پیشگفتار / صفحه ۸

مقدمه / صفحه ۱۱

فصل اول

گفتار اول: مفهوم شناسی / صفحه ۱۶

گفتار دوم: مبادی تحقیق / صفحه ۳۱

فصل دوم: مرزشناسی جهاد و ترور به لحاظ

خاستگاه و مبانی از دیدگاه قرآن و حدیث /

صفحه ۵۸

گفتار اول: خاستگاه و مبانی جهاد / صفحه ۵۹

گفتار دوم: خاستگاه و مبانی ترور / صفحه ۸۸

گفتار سوم: مقایسه و جمع بندی خاستگاه و مبانی جهاد و

ترور / صفحه ۱۰۶

فصل سوم: مرزشناسی جهاد و ترور به لحاظ شیوه
و روش از دیدگاه قرآن و حدیث / صفحه ۱۱۶

گفتار اول: شیوه و روش جهاد / صفحه ۱۱۷

گفتار دوم: شیوه و روش ترور / صفحه ۱۳۸

فصل چهارم: مرز شناسی جهاد و ترور به لحاظ
اهداف و پیامدها از دیدگاه قرآن و حدیث /
صفحه ۱۸۰

گفتار اول: اهداف و پیامدهای جهاد / صفحه ۱۸۱

گفتار دوم: اهداف و پیامدهای ترور / صفحه ۲۱۳

گفتار سوم: مقایسه و جمع بندی اهداف و پیامدهای جهاد
و ترور / صفحه ۲۳۸

منابع و مآخذ / صفحه ۲۴۹

پیشگفتار

جهاد در راه خدا، یکی از مهم ترین وظایف و مسئولیت های فردی و اجتماعی هر مسلمان است. هر آنچه که مومن در بدست آوردن آن در راه ایمان به الله و فرمانبری او تلاش نماید مثل مقاومت در برابر شر و بدی ها و انحرافات، ثابت قدم ماندن در دین الله، استقامت در مقابل وسوسه های شیطان، از جمله جهاد در راه الله محسوب می شود. جنگ واقعی است تلخ که در طول تاریخ بشر وجود داشته است اسلام از آن به عنوان آخرین چاره برای از بین بردن بت پرستی و اشاعه توحید استفاده کرده و عده ای از جنگ و خونریزی استفاده می کنند برای از بین بردن مردمان بی گناه و از بین بردن اسلام. هدف این پژوهش

که از آموزه‌های اسلام از نگاه آیات و روایات بیان شده است برای شناسایی مرز بین جهاد و ترور است تا از بروز تبلیغات سوء علیه اسلام جلوگیری کند. یافته‌های پژوهش بیان گر آن است که ایدئولوژی جهاد اسلامی برگرفته از قرآن و سیره اهل بیت علیهم السلام مبتنی بر دستاوردهای به دست آمده از جهاد، شجاعت، ایثار، دفاع از اعتقادات است به همین دلیل اسلام نیز مبارزه و جهاد را به عنوان یک ضرورت اجتماعی در برنامه‌های خود گنجانیده و در آیات و روایات از جهاد برای دفاع از اسلام و ستم دیدگان تمجید شده است. حکم جهاد در آیات متعددی از قرآن که به آن اشاره شده موجب شده که مخالفان اسلام آن را مصداق جنگ طلبی و خشونت ورزی در قرآن تلقی کنند در حالی که با توجه به آیات در قرآن کاملاً جنبه دفاعی دارد. اما روش و رویه ترور برگرفته از کفر و شرک است که مبتنی بر فتنه، فتک، اغتيال، غیله، تزویر، تجاوز و تعدی، افساد فی الارض و از بین

بردن امنیت جامعه‌های مختلف است. با وجودی که پدیده تروریسم پدیده نوظهوری نیست و تاریخ مملو از اقدامات تروریستی بوده و تاکنون امنیت بسیاری توسط تروریستها به خطر افتاده اما به طور جدی چند دهه است که با توجه به گستردگی و ویژگی‌های تروریسم از مباحث بحث‌انگیز تبدیل شده است و بسیاری از اقدامات تروریستی جرم سنگین محاربه است. در این پژوهش سعی بر این بوده که به بررسی مرز بین جهاد و ترور از لحاظ خاستگاه و مبانی، شیوه و روش و اهداف و پیامدها پرداخته شود.

مقدمه

جهاد امری مقدس است که در دین اسلام مورد تاکید فراوان قرار گرفته است قرآن بیشترین آیاتش بعد معاد درباره جهاد و فضیلت‌های آن است. با نبود جهاد اسلام و مسلمین در معرض خطر قرار می‌گیرند و از آیات و روایات به روشنی آشکار می‌شود که هدف اصلی و ضرورت جهاد برای برداشتن فتنه از میان جامعه، برقراری آیین الهی، نشر توحید و خداپرستی و پیاده کردن احکام نجات بخش اسلام است. اما گروهی باتوجه به جهاد ابتدایی که در دین اسلام مطرح شده است، هدف جهاد اسلام را جنگ و کشتار می‌دانند که دین اسلام بر اثر اعمال زور و در سایه شمشیر گسترش یافته است در حالیکه جنگ

در منطق اسلام، هرگز به خاطر انتقام جویی یا جاه طلبی یا کشورگشایی یا بدست آوردن غنائم، و اشغال سرزمینهای دیگران نیست. و دستور جهاد مخصوص مقابله با کسانی است که دست به اسلحه می‌برند، و تا دشمن به مقاتله و مبارزه برنخیزد، مسلمانان نباید حمله کنند و قرآن از نظر ارزشی جنگ‌هایی که به وقوع پیوسته به دو دسته تقسیم می‌کند: جنگ‌های حق و جنگ‌های باطل و جنگی که در راه خدای متعال باشد جنگ حق و جنگی که در راه شیطان باشد جنگ باطل است. اگر انسان‌ها بخواهند از کیان و اعتقادات خود دفاع کنند و راهی جز جهاد نباشد آیا می‌توانند تسلیم شوند؟!

در مقابل جهاد ترور قرار دارد که همان رفتار اجبار آفرین فردی یا دسته جمعی با به کارگیری استراتژی‌های خشونت بار همراه با ترس و وحشت که با یک هدف و انگیزه سیاسی و قدرت طلبی

صورت می گیرد و در ابعاد مختلف فردی، اجتماعی و بین المللی بروز می کند. ترور پدیده تازه ای نیست، بلکه می توان گفت بشر قرون متمادی است که با ترور دست و پنجه نرم می کند. در طول تاریخ، انسان ها برای ترساندن یکدیگر از ترور بهره جسته اند. تاریخ آکنده از اقدامات تروریستی است که جان بی گناهان بی شماری را گرفته و زندگی مردم و امنیت جامعه را به خطر انداخته و حال متأسفانه گروه هایی نیز به وجود آمده اند که با نام دین اسلام دست به اعمال خشونت آمیزی می زنند و همین دستمایه ای شده است برای تزویر جهانی و زیر سوال بردن اسلام و معرفی کردن اسلام به عنوان دین، جنگ و خشونت. اما مرزی بین این دو وجود دارد که باعث می شود که جهاد امری ارزشی به حساب آید اما ترور امری محکوم شده از طرف پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) و اسلام باشد.

جهاد و هرنوع قتال و جنگی به عنوان تجاوز یعنی

به عنوان جذب کردن مال و ثروت طرف مقابل و به عبارت دیگر جنگ برای به کارگیری نیروهای اقتصادی یا انسانی یک قومی به هیچ وجه از نظر اسلام روانیست. جهاد فقط به عنوان دفاع و در واقع مبارزه با یک نوع تجاوز است که می تواند مشروع باشد که در این بحث دفاع به انواعی قابل تقسیم است از جمله : دفاع شخصی یا دفاع از حقوق انسانی است. ترور رفتار اجبار آفرین فردی یا دسته جمعی با به کارگیری استراتژیهای خشونت بار همراه با ترس و وحشت که با یک هدف و انگیزه سیاسی و قدرت طلبی صورت می گیرد و دارای انواعی است. ترور فیزیکی و جسمانی، ترور شخصیتی، ترور اجتماعی، ترور بیوشیمی، ترور آنا توزی و عملیات انتحاری می باشد و در ابعاد فردی و اجتماعی و بین المللی بروز می کند. مرز بین ترور و جهاد، مبتنی بر این است که مشروعیت ترور و مشروعیت جهاد از دیدگاه اسلام چگونه می باشد که برای دست یابی به پاسخی صریح

و شفاف لازم است. بررسی های در متون اسلامی انجام
شود تا پاسخ سوالهایی: آیا جهاد مطلقا بد است؟! و
آیا اسلام دین جنگ ستیزی است؟ داده شود .

فصل اول

گفتار اول: مفهوم شناسی

۱- معنای مرزشناسی

مرز به معنای سرحد، دربند، ثغر، حد، خط فاصل میان دو کشور و مرز حد هر چیزی است که کناره‌ها و سرحداتی هر قسمت را از هم جدا می‌کند.^۱ مرز اسمی است پهلوی که «مرز» و یا «مرزوی» می‌گویند

۱. علی اکبر دهخدا، فرهنگ نامه دهخدا، تهران، موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه‌های تهران، ۱۳۷۷، ذیل واژه مرز

که قسمتی از زمین یا عارضه طبیعی برای جدا کردن دو کشور است و به حد و سرحد و مجاز آن، هر چیز مشخص کننده حد و دامنه چیزی^۱ و آنچه باعث جدایی دو عبارت یا دو عنوان می شود که هر کدام دارای حد و حدود خویش باشند و محدوده را مشخص کند. مرزشناسی گویند و آگاهی و شناخت نسبت به این مرزها که تعیین کننده حدود هر قسمت است.

۲- معنی جهاد

جهاد در لغت از ریشه «جَهْد و جُهد» به معنای مشقت و زحمت و همچنین به معنای توان و طاقت است.^۲

۱. حسن عمید، فرهنگ فارسی عمید، تهران، انتشارات امیرکبیر، چاپ هشتم، ۱۳۷۱، ذیل واژه مرز

۲. راغب اصفهانی، مفردات الفاظ القرآن، قم، دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۸۷، ص ۱۰۱، ذیل واژه جهد

صاحب قاموس می گوید: «اصل کلمه جهاد از «جهد» (به فتح جیم و ضم آن) است، و به معنای تلاش کردن می باشد و نیز اسم است به معنی جنگ، جنگ را از آن جهت جهاد می گویند که تلاش توام با رنج است»^۱.

جهاد جنگ مشروع در راه خدا و عنوان یکی از ابواب فقه اسلامی، جهاد واژه ای عربی است از ریشه جهد به معنای مشقت، تلاش، مبالغه در کار به نهایت چیزی رسیدن و توانایی^۲.

صاحب جواهر در تعریف اصطلاحی جهاد می گوید:

«الْجَهَادُ شَرْعاً بِذُلِّ النَّفْسِ وَ مَالٍ وَالْوُسْعِ

۱. به نقل از : علی اکبرقرشی، قاموس قرآن، ج ۲، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱، ذیل واژه جهد

۲. مبارک بن محمد، ابن اثیر، النهایه فی غریب الحدیث و الاثر، ج ۲، قم، موسسه مطبوعاتی، ۱۳۶۷، ذیل واژه جهد

فِي اِعْلَاءِ كَلِمَةِ الْاِسْلَامِ وَ اِقَامَةِ شَعَائِرِ الْاِيْمَانِ؛
جهاد بذل جان و مال و توان در راه اعتلای اسلام و
برپا داشتن شعائر دین است»^۱.

در شرح لمعه آمده است:

«الجهاد شرعاً بذل النفس و ما يتوقف عليه من
المال في محاربة المشركين او الباغين في سبيل اعلاء
كلمة الاسلام على وجه مخصوص؛ در شرع مقدس
اسلام جهاد عبارت است از بذل جان و مال به طریقی
مخصوص برای جنگ با مشرکان و یا افراد باغی در
راه اعتلای کلمه اسلام»^۲.

جهاد در اصطلاح به جنگ‌ها و مبارزاتی که با
هدف گسترش اسلام و یا دفاع از آن انجام می‌شود

۱. محمدحسن نجفی، جواهرالکلام فی شرح شرایع الاسلام، ج ۲۱،
بیروت، داراحیاء التراث العربی، ۱۳۶۲، ص ۳

۲. زین الدین جبعی عاملی، الروضة البهیه فی شرح اللمعه، ج ۲، تحقیق
سیدمحمدکلانتر، ۱۳۸۷، ص ۳۸۱

جهاد گویند. به موجب آیات قرآن کسانی که جان و مالشان را در راه خدا فدا کنند در درگاه الهی از دیگر مسلمانان برترند و خداوند به آنها مژده بهشت و دستیابی به مقام شهادت داده است. جهاد از ابواب مهم کتب فقهی است و در مفاهیم دینی و اخلاقی این جهاد به عنوان جهاد اصغر معرفی می‌شود و موضوع آن مقابله با دشمن برای راندن و دفع آن می‌باشد. این نوع جهاد دارای مفهوم جهاد ابتدایی است که در آن به دستور حجت الهی با مشرکین به منظور دعوت آنان به اسلام و یا دفع مشرکانی که قصد حمله به مسلمین دارند مقابله می‌شود.

و تعریفی که اجماع بر آن است این است: **جهاد یعنی نبرد برای اعلاء کلمه اسلام**. به نوعی که امروزه استفاده همه از این واژه همین است یعنی حتی اگر شما بین مردم کلمه جهاد را به کار ببرید متبادر به ذهن مسلمانان نبرد با کفار در راه خدا می‌آید. در

حقیقت می‌توانید بگویید که جهاد در این مطلب حقیقت شده است. چون از اول هم این بوده است.

بر این اساس اسلام در ذات خودش یک دعوت است، دعوت به توحید، رسالت، انجام اعمال وارده و تن دادن به حکومت پیامبر (صلی الله علیه و آله) وقتی این دعوت می‌آید اولاً هیچ ارتباطی به جنگ و نبرد ندارد. دعوت و فراخوان است؛ «قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ»؛ بگو ای اهل کتاب! بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است که جز خداوند یگانه را نپرستیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم و بعضی از ما به بعضی دیگر را به غیر از خدای یگانه به ربوبیت نپذیرند هر گاه (از این دعوت) سرباز زنند بگویید: «گواه باشید که ما

مسلمانیم» و در مقابل این دعوت چندین عکس العمل قابل تصور است؛ یک اینکه دعوت را قبول می کنند منطقی هستند و می پذیرند و مسلمان می شوند».

ثانیا دعوت با یک مقبولیت نسبی مواجه می شود. یعنی تعدادی می پذیرند و تعدادی نمی پذیرند و گروهی که نمی پذیرند انکار نمی کنند و در کنار مسلمانان زندگی مسالمت آمیز می کنند اگر حکم ثانوی نباشد.

ثالثا اقلیتی از جماعت می پذیرند. تعداد خیلی مسلمان شده اند ولی اکثریت مسلمان نشده اند و مزاحم مسلمانان می شوند و علیه آنها به قوه قهریه دست می برند در اینجا کار به استفاده از جنگ می رسد برای اینکه از خودش دفاع کند.

رابعاً می خواهیم منطقه ای را دعوت کنیم ولی در آنجا قوه قهریه مانع ورود و حضور مسلمانان می شود.

و برای دعوت نیاز به استفاده از سلاح و جنگ است و معنای جهاد هم آن جا معنا پیدا می کند که اسلام وارد جایی شده است و تبلیغ هم کرده اما مسلمان نمی شوند در اینجا آنها مطلقاً یا مقیداً با جهاد مسلمان شوند یعنی جهاد سلاح در دست گرفتن برای اعلاء کلمه دین و اذلال مشرکین است.

مفهوم جهاد با ظهور اسلام، امتیاز دیگری به دست آورد؛ زیرا با زدودن موانع بین انسان و خدای تعالی نشانه‌ای برای تحقق رسیدن او به خدای تعالی گشت و امروزه هر جا از جهاد نام برده شود، همین معنی به ذهن متبادر می گردد.

جهاد در راه خدا در دو جبهه صورت می گیرد: اول متوجه درون است و دیگری متوجه عالم خارج. و هریک از دو جهاد را این گونه می توان تعریف کرد: جهاد درونی عبارت است از تلاش برای رسیدن انسان به حقیقت ذات خویش و بعد از آن رسیدن به

پروزد گارش؛ و جهاد دیگر که متوجه عالم خارج است از رساندن دیگران به حقیقت درونی‌شان و سپس رساندن آنها به پروردگارشان می‌باشد به اولی جهاد «اکبر» و به دومی «جهاد اصغر» اطلاق می‌شود، به طوری که انسان با جهاد اولی؛ پشت سر گذاشتن موانع بین خود و نفس به معرفت نفس دست می‌یابد تا این که به معرفت و محبت الله و ذوق روحانی برسد. و به وسیله‌ی جهاد دوم با از بین بردن موانع بین انسان و ایمان به خدا، با مبارزه یا جنگ، معرفت حاصل می‌شود تا انسان به خداوند متعال برسد و از آنجا معرفت الهی را کسب نموده و در شناخت حق تعالی به کمال برسد.

از زاویه دیگر، جهاد هدف آفرینش انسان است. لذا در روی زمین، امری مهم‌تر از جهاد نیست؛ زیرا اگر چنین نبود، خداوند پیامبرانش را با این وظیفه مبعوث نمی‌کرد. از زمان حضرت آدم همه انبیاء و

اصفیاء، عموماً زیر سایه‌ی شمشیرها و یا مجاهده با نفس به درجه‌ی اصفیاء و برگزیدگان می‌رسیدند.

و از اینجا است که فاصله میان کسانی که بدون عذر از جهاد عقب‌نشینی کرده‌اند، کسانی که با جان و مال شان در راه خدا جهاد کرده‌اند زیاد است به طوری که هیچ عملی غیر از جهاد، جای آن را نمی‌گیرد. و آیه کریمه همین معنا را واضح می‌نماید: «لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِّ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا؛ برابر نیست مسلمان که عذر نداشته باشند و مسلمانانی که جهاد می‌کنند در راه خدا با اموال و جانشان، خدا جهاد کنندگان، با اموال و نفس شان از روی درجه برتری داده است و به هر یک از گروه

۳- معنای ترور

ترور[ت] (ع مص) بریده شدن و بریدن چیزی را لازم است و متعدی. دورافتادن از شهر خویش، بیرون افتادن استخوان، ساقط شدن دست، فربه و با گوشت شدن مأخوذ از فرانسه و جمعی قتل سیاسی بوسیله اسلحه در فارسی متداول شده است. تا زبان معاصر اهراق را بجای ترور بکار برند و این کلمه در فرانسه بمعنی وحشت و حذف آمده و حکومت ترور هم اصول حکومت انقلابی است که پس از سقوط ژیروندها (از ۳۱ مه ۱۷۹۳ تا ۱۷۹۴م) در فرانسه مستقر گردید و اعدامهای سیاسی فراوانی را متضمن بود^۱.

ترور در فارسی به معانی: ترس زیاد، بیم، هراس، خوف، وحشت، سیاست، کشتن و از بین بردن

۱. علی اکبر دهخدا، همان ، ذیل واژه ترور

مخالفان و ایجاد رعب و وحشت میان مردم و همچنین
به معنای:

۱. هراس، هراس افکندن، ایجاد وحشت کردن
۲. کشتن ناگهانی یک فرد بدون آنکه فرد مورد
نظر فرصتی برای دفاع یا مقابله داشته باشد.
۳. شخصیت با دروغ و جوسازی شخصیت
اجتماعی کسی را زیر سوال بردن و وجهه اجتماعی او
را مخدوش کردن^۱.

در فرهنگ فارسی عمید ترور (*Terreur*) به معنی
ترس زیاد، بیم هراس، خوف و وحشت است و در
اصطلاح سیاست؛ یعنی کشتن و از بین بردن مخالفان
و ایجاد رعب و وحشت در میان مردم^۲ بنابراین

۱. محمد معین، فرهنگ فارسی معین، تهران، انتشارات زرین، ۱۳۸۶،
ذیل واژه ترور

۲. حسن عمید، همان کتاب، ذیل واژه ترور

شاخصه‌های ترور بر پایه تعاریف عبارتند از:

۱. هر اقدامی که ایجاد ترس، وحشت، هراس، خوف و رعب در میان مردم یا مخالفان بیانجامد و این اقدام خشونت آمیز زورمدارانه غیرقانونی و هراس انگیز باشد.

۲. این اقدام با هدف برانداختن یا به منظور در دست گرفتن امور یا به جهت ضعیف کردن حاکمیت و دستگاه رهبر و یا با هدف تاثیر بر رفتار مخالفان صورت می گیرد.

۳. اقدام مذکور با قتل پنهانی، ناگهانی و غافلگیرانه است و آن نیز با خدعه، فریب مکر و حيله همراه و همگام است.

به طور خلاصه می توان گفت: ترور در لغت به معنای ترس، هراس، خوف و وحشت است و در اصطلاح سیاسی به معنای کشتن و از بین بردن مخالفان

و ایجاد رعب و وحشت میان مردم می‌باشد. تروریست به عامل ترور، آدم‌کشی و به طور کلی به کسی اطلاق می‌گردد که برای رسیدن به هدف خود، کسی را غافلگیرانه بکشد و یا ایجاد وحشت و هراس نماید. در ایجاد وحشت و رعب و ترور باید انگیزه سیاسی باشد. به عنوان مثال پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران برخی از گروه‌های سیاسی با قتل، آدم‌کشی و ایجاد رعب و وحشت، قصد ساقط نمودن انقلاب اسلامی و به دست گرفتن امور را داشتن؛ یعنی برای وصول به اهداف سیاسی، اقدام به قتل و خونریزی می‌کردند و گاهی اوقات در داخل مرزهای جغرافیایی و حتی در ورای مرزهای جغرافیایی خود دست به ترور می‌زنند و برای دستیابی به اهداف سیاسی، مخالفین خود را با عملیات تروریستی به قتل می‌رسانند و به این گونه اعمال «تروریسم دولتی» اطلاق می‌گردد. به عنوان نمونه می‌توان از عملیات سازمان C.I.A ایالات متحده آمریکا نام برد که بر اساس آنچه توسط

اعضای سازمان تحت عنوان خاطرات منتشر شده و یا اطلاعاتی که سازمان راسا به چاپ رسانده. در پنجاه سال اخیر این سازمان ده‌ها عملیات تروریستی را در ورای مرزهای جغرافیایی خود از آمریکای لاتین گرفته تا آفریقا، آسیا، خاورمیانه و خاور دور انجام داده است.^۱

ترور در این تحقیق به معنای لغوی که همان ترس و بیم و خوف است مورد نظر نیست چون ارباب و تهدید را نمی‌توان مذموم دانست و به معنای اصطلاحی تعریف مشترک و جامعی ندارد. و تعاریف بسیار متعدد و مختلفی برای آن بیان شده و این تعاریف را باید تعاریف آزاد نامید که هرکسی با در نظر داشتن اهداف خویش آن را بیان می‌دارد در این گونه موارد می‌توان مشترکات تعاریف را اخذ کرد، اما نمی‌توان

۱. جفری الیوت و رابرت رجیفالد، فرهنگ اصطلاحات سیاسی استراتژیک، ترجمه میرحسن رئیس زاده لنگرودی، ۱۳۷۴، ص ۲۶.